

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

**A.D. ZA PROIZVODNJU I OBRADU DUVANA I DUVANSKE
FOLIJE „DIB“ BUJANOVAC**

**NAPOMENE
UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2020. GODINU**

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

A.D. za proizvodnju duvana i duvanske folije "DIB" Bujanovac, je akcionarsko društvo (u daljem tekstu: Društvo). Registrovano je kod Trgovinskog suda u Leskovcu pod brojem Fi 74/2003.

Društvo postoji od 1937. godine, i poslovalo je u sastavu RO Duvanske industrije Vranje, da bi se 1990. godine, izdvojilo i nastavilo dalje poslovanje kao "Društveno preduzeće za proizvodnju duvana i duvanske folije Bujanovac". Ekonomski institut iz Beograda, izvršio je procenu vrednosti kapitala sa stanjem na dan 31.12.1998. godine. Rešenjem Direkcije za procenu vrednosti kapitala "Ministarstva za ekonomsku i vlasničku transformaciju" broj 663/99-16 od 24.02.2000. godine, verifikovana je procenjena vrednost kapitala. Ovako utvrdjeni i verifikovan društveni kapital, sa izvršenom revalorizacijom na dan 31.12.1998. godine, do 02.03.2000. godine, bio je osnova za svojinsku transformaciju, u skladu sa Zakonom o svojinskoj transformaciji. Tom prilikom je 10 % akcija društvenog kapitala preneto Republičkom fondu PIO, 42,26 % akcija, podeljeno je radnicima, penzionerima i ostalim prijavljenim licima u prvom krugu transformacije po osnovu upisa, a 47,74 % akcija, preneto je u drugi krug. Nakon neuspelog dugog kruga, preostalih 47,74 % akcija, preneto je Akcijskom fondu. Po Rešenju Trgovinskog suda u Leskovcu br. Fi 74/2003 od 09.05.2003. godine, preduzeće posluje kao Akcionarsko društvo. Upisano kod Agencije za privredne registre u 2006. god. br. 208133/05.12.2006. god.

Po Rešenju APR br. BD 54880/2007 od 18.06.2007. god. Društvo vrši promenu poslovnog imena, gde se u punom poslovnom imenu dopisuje reč "i obrada", tako da je sada puni naziv Društva **„Akcionarsko društvo za proizvodnju i obradu duvana i duvanske folije DIB Bujanovac“**, skraćeno poslovno ime ostaje nepromenjeno, i dalje glasi **AD „DIB“ Bujanovac**.

Društvo se bavi proizvodnjom i obradom duvana i proizvodnjom duvanske folije.

Društvo je u skladu sa Zakonom uradilo prospekt preduzeća, zaključilo Ugovor sa "Beogradskom berzom" a.d. Beograd, dana 04.10.2005.god. čime su akcije uključene na slobodno berzansko tržište. Prvo trgovanje zakazano je za 03.11.2005. god. Sve informacije o preduzeću, sadržane su u prospektu, koji se može videti na sajtu Beogradske berze.

Društvo je u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, na sednici Skupštine održanoj 11.05.2012. god. usvojilo Ugovor o organizovanju kao Osnivački akt, Statut javnog akcionarskog društva za proizvodnju i obradu duvana i duvanske folije DIB, i Poslovnik o radu Skupštine.

Društvo je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstano u srednje pravno lice.

Sedište Društva je u Bujanovcu, ul. Sime Pogačarevića br. 43,
Poreski identifikacioni broj Društva je: **100975663**,
Matični broj Društva je: **07179049**.

Prosečan broj zaposlenih je u 2020. godini bio je **78** radnika (u 2019. godini prosečan broj zaposlenih bio je 77 radnika).

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 62/2013), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo je, kao javno društvo, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja koji su prevedeni Rešenjem čine :

- **Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje,**
- **osnovni tekstovi** Međunarodnih računovodstvenih standarda (**MRS**), osnovni tekstovi **MSFI** izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (*International Accounting Standards Board - IASB*), kao i
- **tumačenja** izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

Struktura MRS/MSFI

Struktura objavljenih i prevedenih MRS je sledeća:

- MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja
- MRS 2 Zalihe
- MRS 7 Izveštaj o tokovima gotovine
- MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške
- MRS 10 Događaji posle izveštajnog perioda
- MRS 12 Porezi na dobitak
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema
- MRS 19 Primanja zaposlenih
- MRS 20 Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i obelodanjivanje državne pomoći
- MRS 21 Efekti promena deviznih kurseva
- MRS 23 Troškovi pozajmljivanja
- MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana
- MRS 26 Računovodstvo i izveštavanje planova penzijskih primanja
- MRS 27 Pojedinačni finansijski izveštaji
- MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate
- MRS 29 Finansijsko izveštavanje u hiperinflatornim privredama
- MRS 32 Finansijski instrumenti: prezentacija

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

- MRS 33 Zarada po akciji
- MRS 34 Periodično finansijsko izveštavanje
- MRS 36 Umanjenje vrednosti imovine
- MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina
- MRS 38 Nematerijalna imovina
- MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje (primena na računovodstvo hedžinga)
- MRS 40 Investicione nekretnine
- MRS 41 Poljoprivreda

Struktura objavljenih MSFI je sledeća:

- MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja
- MSFI 2 Plaćanja na osnovu akcija
- MSFI 3 Poslovne kombinacije
- MSFI 4 Ugovori o osiguranju
- MSFI 5 Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja
- MSFI 6 Istraživanje i procenjivanje mineralnih resursa
- MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja
- MSFI 8 Segmenti poslovanja
- MSFI 9 Finansijski instrumenti**
- MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji
- MSFI 11 Zajednički aranžmani
- MSFI 12 Obelodanjivanje učešća u ostalim entitetima
- MSFI 13 Odmeravanje fer vrednosti
- MSFI 14 Regulisana vremenska razgraničenja**
- MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima**
- MSFI 16 Lizing**

Pored MRS/MSF, Rešenjem su utvrđeni prevodi IFRIC tumačenja i SIC tumačenja, koja daju objašnjenja MRS/MSFI, od kojih je kao **novi objavljen IFRIC 23 - Neizvesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobitak**, dok su ostala tumačenja ponovljeni prevod iz prethodnog rešenja.

Novi MSFI koji se prvi put primenjuju

Rešenjem je obuhvaćen prevod novih MSFI koje privredna društva u Republici Srbiji primenjuju po prvi put i to obavezno počev od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembar 2021. godine, kao i sva poboljšanja i izmene postojećih MRS/MSFI.

MSFI 9 Finansijski instrumenti

MSFI 9 zamenjuje **Međunarodni računovodstveni standard - MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014** - dalje: MRS 39). MRS 39 ostaje da važi u domenu računovodstva hedžinga.

U poređenju sa MRS 39, MSFI 9 uvodi novi model za klasifikaciju finansijskih instrumenata koji je više zasnovan na principima.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

U MSFI 9 se sva finansijska sredstva klasifikuju u dve grupe:

- dužnička finansijska sredstva (debt financial assets), odnosno sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i
- vlasnička sredstva (equity financial assets) za čije se vrednovanje koristi fer vrednost.

Entitet treba da prizna finansijsko sredstvo ili finansijsku obavezu u svom izveštaju o finansijskoj poziciji samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u instrumentu.

Inicijalno vrednovanje svih finansijskih sredstava se vrši po fer vrednosti. Za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, fer vrednost sadrži transakcione troškove.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava vrši se :

1. po amortizovanoj vrednosti,

2. po fer vrednosti

- finansijska sredstva po fer vrednosti **kroz bilans uspeha i**
- finansijska sredstva po fer vrednosti **kroz ostali ukupni rezultat.**

Po fer vrednosti kroz bilans uspeha naknadno se vrednuju i finansijska sredstva koja su vlasnički instrumenti:

- koja se drže radi trgovanja,
- derivati i
- ulaganja u nekotirane vlasničke instrumente.

Ona finansijska sredstva koja su vlasnički instrument, a koja menadžment ima nameru da drži u dužem periodu se naknadno vrednuju kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Pri naknadnom procenjivanju ovakve imovine promene fer vrednosti ne tangiraju rezultat, već preko ostalog ukupnog rezultata kapital entiteta.

Svi derivati se vrednuju po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti u bilansu uspeha.

Testiranje na obezvređenje se vrši samo za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

MSFI 9 uvodi novi model za priznavanje gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti sredstava - **"Model očekivanih kreditnih gubitaka"** u odnosu na "Model nastalih kreditnih gubitaka" prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se kreditni događaj desi pre priznavanja kreditnih gubitaka.

- Prva primena MSFI 9 u Republici Srbiji je obavezna počev od finansijskih izveštaja za 2020. godinu, dok je ranija primena dozvoljena
- Ključne razlike između MRS 39 i MSFI 9 date su u sledećem tabelarnom prikazu:

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

IAS 39	IFRS 9
Četiri kategorije finansijskih sredstava	Formalno tri kategorije finansijskih sredstava (Fer vrednost kroz BU, Amortizovana vrednost i – dodato u Nacrtu 2012 – Fer vrednost kroz Ukupni rezultat) Dodatne Fer vrednost kroz BU i Fer vrednost kroz Ukupni rezultat opcije
Kazneno pravilo za sredstva koja se drže do dospeća	Nije primenljivo
Izuzetak od vrednovanja nekotiranih instrumenata kapitala i povezanih derivata po nabavnoj vrednosti	Nije više dozvoljeno (uz izuzetak retkih slučajeva gde nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu fer vrednosti)
Reklasifikacija <i>moгуća</i> ukoliko su određeni zahtevi ispunjeni (bazirano na analizi instrumenta)	Reklasifikacija obavezna ukoliko se promeni poslovni model (bazirano na analizi entiteta i njegovih poslovnih jedinica, retko moguća)
Odvajanje i odvojeno vrednovanje derivata koji nisu blisko povezani sa osnovnim (domaćin) ugovorom	Nije promenljivo (za osnovni ugovor vezan za finansijska sredstva)

Datum inicijalne primene standarda je početak izveštajnog perioda u kome entitet primenjuje MSFI 9 prvi put. Opšte pravilo za prvu primenu standarda je da se primenjuje retrospektivno u skladu sa **Međunarodnim računovodstvenim standardom - MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške ("Sl. glasnik RS", br. 123/2020** - dalje: MRS 8), što praktično znači da se novi zahtevi standarda primenjuju kao da su oduvek bili u primeni.

Međutim, **postoje određeni izuzeci od retrospektivne primene :**

- nije potrebno da se usklađuju uporedni podaci već se sve razlike usled primene MSFI 9 evidentiraju kroz neraspoređenu dobit ;
- prospektivna primena zahteva iz dela hedžing računovodstva uz određene izuzetke;
- ne zahteva se primena MSFI 9 na finansijske instrumente koji su prestali da se priznaju pre datuma inicijalne primene.

MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima

MSFI 15 definiše okvir za priznavanje prihoda. **MSFI 15 zamenjuje:**

- **Međunarodni računovodstveni standard - MRS 18 Prihodi ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014),**
- **Međunarodni računovodstveni standard - MRS 11 Ugovori o izgradnji ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014),**
- **Tumačenje - IFRIC 13 Programi lojalnosti klijenata ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014),**

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

- **Tumačenje - IFRIC 15 Sporazumi za izgradnju nekretnina ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014) i**
- **Tumačenje - IFRIC 18 Prenosi sredstava od kupaca ("Sl. glasnik RS", br. 35/2014).**

MSFI 15 se **ne primenjuje na** ugovore o lizingu, ugovore o osiguranju, finansijske instrumente koji su u domenu :

- Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja - MSFI 9 Finansijski instrumenti,
- Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja - MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji,
- Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja - MSFI 11 Zajednički aranžmani,
- Međunarodnog računovodstvenog standarda - MRS 27 Pojedinačni finansijski izveštaji,
- Međunarodnog računovodstvenog standarda - MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate.

Osnovno načelo MSFI 15 je da subjekt treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu na koju subjekt očekuje da stekne pravo u zamenu za prenetu dobra i usluge.

Konkretno, MSFI 15 uvodi pristup priznavanju prihoda od pet koraka :

- 1) Identifikacija ugovora sa kupcima;**
- 2) Identifikacija ugovorne obaveze (obaveze činjenja) tj. da li je to isporuka dobra ili usluge;**
- 3) Utvrđivanje cene transakcije;**
- 4) Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze;**
- 5) Priznavanje prihoda kada se ispune ugovorne obaveze.**

Ključne promene za dosadašnju praksu su:

- Proizvodi ili usluge koje dolaze u paketu koji se razlikuju moraju biti posebno priznati, i bilo koji popust ili rabat na ugovorenu cenu uglavnom se mora raspodeliti na pojedinačne elemente;
- Prihodi se mogu priznati ranije nego prema važećim standardima ukoliko krajnja ekonomska vrednost varira zbog bilo kojeg razloga (kao što su podsticaji, rabati, provizije, honorari itd) - u tom slučaju priznaju se minimalni iznosi, ukoliko ne postoji materijalno značajan rizik od njihovog ukidanja;
- Troškovi obezbeđenja ugovora se kapitalizuju i amortizuju u periodu u kojem se troše koristi od ugovora.

Model koji se primenjuje za svaki ugovor bilo da je pisani, usmeni ili podrazumevan je :

- Ugovor ima komercijalnu suštinu;
- Ugovorne strane su saglasne sa uslovima i obavezuju se da ih ispune;
- Uslovi plaćanja se mogu utvrditi, a naplata je verovatna;
- Ugovori mogu da se kombinuju ukoliko su zadovoljeni određeni kriterijumi;
- Izmene se tretiraju kao poseban ugovor ili kao deo originalnog ugovora, u zavisnosti od toga šta se menja.

MSFI 15 zahteva kapitalizaciju troškova nastanka i troškova ispunjenja ugovora.

Troškovi nastanka ugovora se kapitalizuju ukoliko se ispune sledeći uslovi :

- Troškovi ne bi drugačije nastali u normalnom toku poslovanja, tj. to su inkrementalni troškovi nastanka ugovora ili portfolia ugovora i
- Društvo očekuje da nadoknadi troškove.

Troškovi ispunjenja ugovora se kapitalizuju ukoliko se ispune sledeći uslovi :

- Troškovi nisu u delokrugu drugog Standarda,
- Odnose se direktno na ugovor,
- Troškovi stvaraju ili unapređuju resurse i
- Društvo očekuje da nadoknadi troškove.

MSFI 15 se primenjuje na ugovore sa kupcima u cilju prodaje dobara ili usluga. Ne primenjuje se na specifične ugovore koji su pod delokrugom drugih MSFI, npr. ugovori o finansijskom zajmu, ugovori iz poslova osiguranja, aranžmani finansiranja, finansijski instrumenti, bankovne garancije i nemonetarna razmena između subjekata istovrsne delatnosti u cilju poboljšanja prodaje kupcima.

- Prva primena MSFI 15 u Republici Srbiji je obavezna počev od finansijskih izveštaja za 2020. godinu, dok je ranija primena dozvoljena.
- Datum inicijalne primene je početak izveštajnog perioda u kome se prvi put primenjuje MSFI 15.

Prva primena MSFI 15 se može uraditi na jedan od dva sledeća načina:

- primenom na svaki prezentovani period u finansijskim izveštajima u skladu sa MRS 8, puni retrospektivni metod; ili
- primenom samo na tekući period sa kumuliranim efektima promena koje se evidentiraju na datum

IFRIC 23 Neizvesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobitak

Tumačenje IFRIC 23 **pojašnjava način primene zahteva iz MRS 12 - Porez na dobitak u pogledu priznavanja i odmeravanja u slučaju postojanja neizvesnosti u vezi sa tretmanom poreza na dobitak.** U takvim okolnostima, subjekt priznaje i odmerava tekuće ili odloženo poresko sredstvo ili obavezu u skladu sa MRS 2 na osnovu oporezivog dobitka (poreskog gubitka), poreskih osnovica, neiskorišćenih poreskih gubitaka, neiskorišćenih poreskih kredita i poreskih stopa utvrđenih uz pomoć ovog tumačenja.

U slučaju postojanja neizvesnosti u pogledu poreskog tretmana, **tumačenje IFRIC 23 se bavi sledećim pitanjima :**

- da li subjekt zasebno razmatra svaki neizvestan poreski tretman;
- koje su pretpostavke subjekta u pogledu ispitivanja poreskog tretmana od strane poreskih vlasti;

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

- na koji način subjekt utvrđuje oporezivi dobitak (odnosno poreski gubitak), poreske osnovice, neiskorišćene poreske gubitke, neiskorišćene poreske kredite i poreske stope; i
- na koji način subjekt razmatra promene činjenica i okolnosti.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

Referenca	Naziv	Datum primene
Amandman na IFRS 16	Covid 19	01.jun 2020
IFRS 17	Ugovori o osiguranju	01.januar 2023
Amandman na IAS 1	Klasifikacija obaveza kao dugoročnih ili kratkoročnih	01.januar 2023
Amandman na IAS 16	Procedure pre nameravane upotrebe	01.januar 2022
Amandman na IFRS 3	Referenca na Konceptualni okvir	01.januar 2022
Amandman na IAS 37	Trošak ispunjenja ugovora	01.januar 2022
Godišnja unapređenja	Godišnja unapređenja standarda 2018-2020	01.januar 2022
Amandman na IFRS 10 i IAS 28	Prodaja ili ulog imovine između investitora i njegovog pridruženog ili zajedničkog ulaganja	Odloženo dok IASB ne završi projekat equity metode
Amandman na IFRS 4, IFRS 7, IFRS 9, IFRS 16 & IAS 39	Benčmark reforma kamatne stope-faza 2	01.januar 2021

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike.

Prema Zakonu o računovodstvu, finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke predstavljaju finansijski izveštaji Društva na dan i za godinu koja se završava na dan 31.12.2019. godine, koji su bili predmet nezavisne revizije.

2.4. Nastavak poslovanja

Finansijski izveštaji Društva za godinu završenu na dan 31.12.2020. godine su sastavljeni po načelu stalnosti poslovanja.

3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*” princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti. Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

(a) Pravila procenjivanja - osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o novčanim tokovima) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

(b) Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Društvo i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano s povećanjem sredstava ili smanjenjem obaveza koje mogu da se pouzdano izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza ili smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Društva. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja finansijskog kapitala. Očuvanje finansijskog kapitala meri se u nominalnim monetarnim jedinicama - RSD. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

(c) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu kursne razlike

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

(d) Prihodi od prodaje

Društvo vrši priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15 kroz model od pet koraka :

1. Identifikacija ugovora sa kupcima - ugovorne strane su odobrile ugovor pismeno i obavezale su se da ispune svoje obaveze;
2. Identifikacija ugovorne obaveze -društvo može da identifikuje prava svih strana u vezi sa dobrima koje se prenose;
3. Utvrđivanje cene transakcije - društvo može da identifikuje uslove plaćanja za dobra ili usluge koje se prenose;
4. Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze - sadržina ugovora je komercijalna (to jest, očekuje se da će rizik, vreme ili iznos budućih tokova gotovine Društva da se promene kao rezultat ugovora): i
5. Priznavanje prihoda kada se ispune ugovorne obaveze - postoji značajna verovatnoća da će Društvo dobiti naknadu na koju će imati pravo u zamenu za dobra ili usluge koji će biti isporučeni kupcu. Prilikom vršenja procene da li je verovatno da će naplata nekog iznosa naknade biti izvršena, Društvo razmatra samo sposobnost i nameru kupca da plati taj iznos naknade do isteka roka dospeća.

Korak 1 : Identifikacija ugovora sa kupcima

Ugovor je sporazum dveju strana koji kreira obavezujuća prava i obaveze za svaku stranu. MSFI 15 se primenjuje na sve ugovore koji imaju sve od sledećih odlika:

1. strane su odobrile ugovor i obavezale se na izvršenje ugovornih obaveza;
2. prava i obaveze strana u ugovoru se mogu identifikovati;
3. uslovi plaćanja se takođe mogu identifikovati;
4. ugovor je komercijalnog karaktera;
5. verovatno je da će se naknada iz ugovora naplatiti.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Strane u ugovoru nemaju jednostrano pravo raskida.

Nema slučajevima kada imamo da su dva ili više ugovora zaključena u isto ili približno isto vreme sa istim kupcem.

Nema modifikacija ugovora u smislu promena u obavezujućim pravima i obavezama (npr. obim ugovora ili cena).

Korak 2: Identifikacija ugovorne obaveze

Ugovorna obaveza je definisana ugovorom kao obaveza da se izvrši prenos kupcu gotovih proizvoda (duvanske folije). Aktivnosti koje ne rezultiraju u prenosu navedenih dobara kupcu nisu ugovorne obaveze iz ugovora sa kupcima i neće dovesti do priznavanja prihoda.

Korak 3: Utvrđivanje cene transakcije

Cena transakcije predstavlja iznos naknade na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamenu za prenos obećanih dobara i isključuje iznose naplaćane u ime trećih strana (npr. PDV). Prilikom određivanja transakcione cene u obzir se uzima i sledeće: ne postoje značajne komponente finansiranja, varijabilne komponente, iznosi koji se isplaćuju kupcu (npr. refundacije ili rabati) i nenovčane naknade.

Korak 4: Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze

Nema potrebe za alokacijom cene transakcije, jer se za svaku vrstu gotovog proizvoda sklapa poseban ugovor sa cenom za tu vrstu gotovog proizvoda.

Korak 5: Priznavanje prihoda nakon što je svaka ugovorna obaveza ispunjena

Cena transakcije priznaje se kao prihod kada je ispunjenje obaveze nastalo u određenom trenutku u vremenu.

Ispunjenje nastaje kada je kontrola nad obećanim dobrima prenešena na kupca, tj. kada on ima mogućnost da upravlja korišćenjem te imovine i mogućnost da značajno stiče sve preostale koristi od te imovine.

Sledeći faktori se mogu koristiti za razmatranje da li je došlo do prenosa kontrole:

- Društvo je fizički preneo imovinu na kupca,
- ko ima zakonsko pravo nad imovinom,
- rizici i naknade u vezi sa vlasništvom,
- prihvatanje imovine od strane kupca,
- Društvo ima sadašnje pravo na naplatu po osnovu imovine.

Troškovi ugovora

Društvo nema dodatne troškove sticanja ugovora s kupcem.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Garancije

Kupac nema mogućnost odvojene kupovine garancije.

Prva primena

Prelazak sa MRS 18 – *Prihodi* na MSFI 15 – *Prihodi po osnovu ugovora sa kupcima* nema efekte na finansijske izveštaje za 2020. godinu.

(e) Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe; troškovi materijala; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi amortizacije i rezervisanja; troškovi proizvodnih usluga; i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri ;

- rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);

- kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;

- rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

- rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznava sredstva.

Nabavna vrednost prodate robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni sadržane u vrednosti prodate robe na veliko.

Nabavna vrednost prodate robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodate robe, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog poreza na promet, sadržanih u vrednosti prodate robe na malo.

(f) Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjeње vrednosti imovine).

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

(g) Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju : prihode i rashode kamata (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); pozitivne i negativne kursne razlike i pozitivni i negativni efekti po osnovu valutne klauzule.

(h) Dobitak i gubitak poslovanja koje se obustavlja

Rashodi, efekti promena računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina.

(i) Porez na dobit / gubitak u 2019. god.

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa republičkih propisima. Poreska obaveza za 2019. godinu, se obračunava po stopi od 15,00 % na oporezivu dobit. Oporeziva dobit / gubitak utvrđuje se u poreskom bilansu usklađivanjem dobiti / gubitka iskazanog u bilansu uspeha, koji je sačinjen u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i propisima kojima se uređuje računovodstvo, za određene rashode i prihode saglasno poreskim propisima. Obračunati porez se umanjuje za poreske olakšice (ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenoj registrovanoj delatnosti, zapošljavanje novih radnika i ostvarivanje dobiti u novoosnovanoj poslovnoj jedinici u nedovoljno razvijenim područjima).

Gubici iz tekućeg perioda iskazani u Poreskom bilansu mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti narednih perioda, ali ne duže od pet godina.

(j) Nematerijalna ulaganja i Nekretnine, postrojenja i oprema

Nematerijalna ulaganja se računovodstveno obuhvataju, priznaju, mere i obelodanjuju u skladu sa MRS 38 – nematerijalna ulaganja. Nematerijalno ulaganje je određivo nematerijalno sredstvo bez fizičkog sadržaja koje služi za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe.

Nematerijalna ulaganja se na početku mere po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Nabavna vrednost ili cena koštanja je iznos isplaćen u gotovini ili gotovinskim ekvivalentima ili poštena vrednost druge koristi koja je ustupljena na ime sticanja sredstava u trenutku njegovog sticanja ili proizvodnje. Nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje se iskazuje po fer vrednosti. Ako na dan bilansa stanja postoje indicije da je vrednost ulaganja umanjena, vrši se procena nadoknadive vrednosti. Ukoliko je nadoknadiva vrednost manja od njegove knjigovodstvene vrednosti ,neophodno je svođenje knjigovodstvene vrednosti na nadoknadivu vrednost i priznavanje gubitka od umanjenja vrednosti imovine kao rashod perioda.

Nematerijalno ulaganje, odnosi se na pravo korišćenja Gradskog gradjevinskog zemljišta, površine 5,76 ha na kome se nalazi fabrika.

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva :

- koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda; i
- čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini faktorna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon što se prizna kao sredstvo, nekretnina, postrojenja i oprema iskazuju se po revalorizovanoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknadiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se priznaje rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjeno, vrši se procena nadoknadive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, a knjigovodstvena vrednost nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme se povećava do nadoknadive vrednosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretninu, postrojenje i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo (definisane u članu 34 ovog Pravilnika). Naknadni izdatak koji ne zadovoljava ove uslove, kao i troškovi svakodnevnog servisiranja (troškovi rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih delova) iskazuju se kao tekući trošak održavanja. Ako je vek trajanja ugrađenog dela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od veka trajanja sredstva u koji je ugrađen onda se taj deo vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog veka trajanja. Odstranjeni deo se rashoduje po procenjenoj vrednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrednost.

Društvo je u skladu sa MRS br. 16 na dan 31.12.2015. godine radilo procenu imovine i kapitala društva. Procenu je radilo preduzeće za računovodstvo i konsalting "MEGA DATA" iz Leskovca.

(k) Investicione nekretnine

Priznavanje, merenje i obelodanjivanje investicione nekretnine vrši se u skladu sa MRS 40 – Investicione nekretnine. Investiciona nekretnina je nekretnina (neko zemljište ili zgrada – ili deo zgrade – ili i jedno i drugo) koju vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi:

- a) Korišćenje u proizvodnji ili nabavci dobara ili usluga ili u administrativne svrhe, ili
- b) Prodaju u redovnom toku poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se mere prema njihovoj poštenoj vrednosti. Poštena vrednost se meri kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

(l) Amortizacija i rezervisanje

Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je neotpisana vrednost.

Preostala vrednost, odnosno neto iznos koji preduzeće očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja jednaka je nuli.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Na osnovu odluke Izvršnog odbora, uradjena je procena preostalog veka upotrebe Osnovnih sredstava, čime su utvrđene stope za amortizaciju.

Amortizacione stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe su:

	%
Građevinski objekti	1,03 – 1,85
Investicione nekretnine	-
Pogonska oprema	1,39 – 20,00
Računari i pripadajuća oprema	2,04 – 25,00
Vozila	6,25 – 50,00
Alat i inventar	2,04 – 25,00

Rezervisanje

U skladu sa MRS-19 Primanja zaposlenih, t.j. otpremnine, kao Zakonske kategorije čija se isplata vrši prilikom odlaska u penziju zaposlenog, a na osnovu broja zapošljenih na dan Bilansa stanja, starosne strukture i godine radnog staža, preduzeće vrši ukalkulisavanje otpremnine tokom zaposlenja radnika. Kako najvećim delom otpremnine dospevaju za isplatu u periodu dužem od 12 meseci nakon datuma Bilansa stanja, u skladu sa Paragrafom 139. MRS 19, otpremnine koje dospevaju za isplatu u dužem periodu od 12 meseci nakon datuma Bilansa stanja se diskontuju. Diskontovani trošak za godinu dana tereti troškove u obračunskom periodu, a ostali iznos se evidentira na kontu dugoročnih obaveza.

Kada nastane odliv sredstava po osnovu obaveze za koje je izvršeno rezervisanje, stvarni troškovi se ne iskazuju ponovo kao rashod, već se knjizenje sprovodi zaduženjem računa rezervisanja, a u korist odgovarajućeg računa obaveza. Neiskorišćeni iznos rezervisanja, ukida se u korist računa 678 – Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

Na dan bilansa 31.12.2018. godine izvršen je obračun rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade u skladu sa MRS-19. Obračun rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade, uradjen je u skladu sa važećim Kolektivnim ugovorom.

(m) Finansijski instrumenti

Za sastavljanje i prezentaciju svojih godišnjih finansijskih izveštaja Društvo nije primenilo MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*, kojim se uvodi novi model za priznavanje gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti sredstava - "Model očekivanih kreditnih gubitaka" u odnosu na "Model nastalih kreditnih gubitaka" prema MRS 39.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Po našoj proceni, efekat prelaska sa modela nastalih kreditnih gubitaka na model očekivanih kreditnih gubitaka nije materijalno značajan.

(n) Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke.

Zalihe usluga čine direktni troškovi i indirektni troškovi nastali u vezi sa pružanjem usluga. Direktni troškovi usluga su direktni troškovi rada osoblja koje direktno učestvuje u pružanju usluga, direktni troškovi materijala i ostali direktni troškovi, kao što je angažovanje spoljnih eksperata i slično. Indirektni troškovi usluga su troškovi pomoćnog materijala, energije utrošene za pružanje usluge, amortizacija i održavanje opreme koja se koristi prilikom pružanja usluge i sl.

Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se mere po ceni koštanja. Cenu koštanja čine svi troškovi konverzije i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje, odnosno:

- troškovi direktnog rada;
- troškovi direktnog materijala; i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

U vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne ulaze, već predstavljaju rashod perioda:

- neubičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja, osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje;
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i sadašnje stanje; i
- troškovi prodaje

(o) Potraživanja po osnovu prodaje

Kratkoročna potraživanja se priznaju po nominalnoj vrednosti u bilansu kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u preduzeće.

Ukoliko se naknadno utvrdi da je smanjena verovatnoća naplate, odnosno priticanja budućih ekonomskih koristi u preduzeće, kratkoročna potraživanja se indirektno koriguju na teret rashoda poslovanja. Predlog potraživanja koja se indirektno koriguju na teret rashoda tokom godine utvrđuje Stalna komisija za otpis potraživanja a na kraju godine Komisija za popis obaveza i potraživanja.

Kriterijumi za indirektno otpis potraživanja su:

- nelikvidnost dužnika duže od dva meseca
- veći iznos neizmirenih obaveza
- pokrenut stečaj dužnika
- ostalo po nalazu komisija

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Ukoliko se utvrdi da su preduzete uobičajene mere naplate potraživanja nisu dale rezultate, direktan otpis potraživanja na teret rashoda može da nastane samo na osnovu:

- sudske odluke,
- likvidacije ili stečaja,
- vansudskog ili sudskog poravnania i
- na osnovu odluke Direktora Preduzeća

Napomena: prema članu 16. Zakona o porezu na dobit preduzeća, na teret rashoda priznaje se otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja, osim potraživanja od lica kojima se istovremeno duguje, pod uslovom :

- da se nesumnjivo dokaže da su ta potraživanja prethodno bila uključena u prihode obveznika,

- da je to potraživanje u knjigama poreskog obveznika otpisano kao nenaplativo,

- da poreski obveznik pruži dokaze da su potraživanja utužena, odnosno da je pokrenut izvršni postupak radi naplate potraživanja, ili da su potraživanja prijavljena u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

Na teret rashoda priznaje se ispravka vrednosti pojedinačnih potraživanja ako je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 60 dana.

p) Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

r) Naknade zaposlenima

Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Društvo nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Zakonom o radu („Službeni glasnik RS“ broj 24/2005, 61/2005 i 54/2009) i Pojedinačnim opštim aktom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 5 mesečne bruto zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 5 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Društvu u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

s) Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

t) Upravljanje rizicima

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društvu u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope i
- drugih rizika od promene cene.

Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća u izmirenju obaveza povezanih sa finansijskim obavezama.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

6. BILANS USPEHA

6.1. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje robe	409	654
Svega	409	654
Inostrano tržište		
Prihodi od prodaje robe	-	-
Svega	-	-
Ukupno	409	654

6.2. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	73.551	62.141
Svega	73.551	62.141
Inostrano tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	112.428	131.352
Svega	112.428	131.352
Ukupno	185.979	193.493

6.3. PRIHODI OD SUBVENCija

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od subvencija	9.565	-
Ukupno	9.565	-

Po Uredbi o fiskalnim pogodnostima i direktnim davanjima privrednim subjektima u privatnom sektoru i novčanoj pomoći građanima u cilju ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled bolesti COVID-19, DIB-u Bujanovac su tokom 2020. god. na namenskom računu uplaćena novčana sredstva u iznosu od 9.565 hiljada RSD. Sredstva su u celosti utrošena shodno navedenoj uredbi.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

6.4. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od zakupnina	206	238
Ukupno	206	238

6.5. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nabavna vrednost prodate robe	409	654
Ukupno	409	654

6.6. POVEĆANJE/(SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nedovršene usluge na dan 31. decembra	-	-
Gotovi proizvodi na dan 31. decembra	37.985	51.562
Minus :		
Nedovršene usluge na dan 01. januara	-	-
Gotovi proizvodi na dan 01. januara	51.562	8.193
Ukupno	13.577	43.369

Na kraju poslovne 2020. god. na zalihama ima 303.800 kg. duvanske folije. U 2020. god. nije bilo ugovaranja niti sadnje duvana, tako da nema nedovršenih usluga.

6.7. TROŠKOVI MATERIJALA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi materijala za izradu	48.146	64.380
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	1.971	1.881
Ukupno	50.117	66.261

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

6.8. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi goriva i energije	15.561	19.449
Ukupno	15.561	19.449

6.9. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi zarada i naknada zarada	59.210	59.917
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	9.878	10.301
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	87	232
Troškovi privremenih i povremenih poslova	-	-
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	472	759
Ostali lični rashodi i naknade	1.531	1.815
Ukupno	71.178	73.024

6.10. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi transportnih usluga	5.485	6.216
Troškovi usluga održavanja	4.731	8.578
Troškovi reklame, sponzorstva i humanitarnih akcija	477	751
Troškovi ostalih usluga	9.219	8.741
Ukupno	19.912	24.286

6.11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi amortizacije	18.383	17.448
Ukupno	18.383	17.448

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Troškovi amortizacije u iznosu od 18.383 hiljada RSD, odnose se na amortizaciju nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja, detaljno objašnjeno u napomeni 3l.

6.12. TROŠKOVI REZERVISANJA

Troškovi dugoročnih rezervisanja odnose se na:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	-	293
Ukupno	-	293

U skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih, tačka 4 l Napomena, a na osnovu broja zaposlenih, godine radnog staža i godine starosti na dan bilansa stanja 31.12.2020. godine, izvršen je obračun, pri čemu je izvršeno ukidanje rezervisanja za 3.391 hiljada RSD. Po ovom osnovu, povećani su prihodi na kontu 678.

6.13. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi neproizvodnih usluga	3.660	3.578
Troškovi reprezentacije	1.462	2.140
Troškovi premija osiguranja	4.695	4.502
Troškovi platnog prometa	450	563
Troškovi članarina	235	92
Troškovi poreza na imovinu i komunalne takse	2.181	1.657
Ostali nematerijalni troškovi	2.631	2.700
Ukupno	15.314	15.232

6.14. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od kamata (od trećih lica)	12	18
Ukupno	12	18

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

6.15. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Pozitivne kursne razlike (prema trećim licima)	48	119
Ukupno	48	119

6.16. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rashodi kamata za uzete kredite i lizing finansiranje	3.818	1.521
Zatezna kamata za javne obaveze	48	54
Ukupno	3.866	1.575

6.17. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Negativne kursne razlike (prema trećim licima)	250	1.126
Ukupno	250	1.126

6.18. OSTALI PRIHODI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali prihodi</i>		
Dobici od prodaje materijala	164	240
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	-	6
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	4.761	72
Ostali nepomenuti prihodi	1.627	1.335
Prihodi od naknade šteta od osiguranja	503	876
Ukupno	7.055	2.529

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

6.19. OSTALI RASHODI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostali rashodi		
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja osnovnih sredstava	32	-
Ostali nepomenuti rashodi	52	52
Ukupno	84	52

6.20. POREZ NA DOBITAK

	2020.	2021.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Finansijski rezultat u bilansu uspeha (dobitak/gubitak pre oporezivanja)	(2.718)	14.474
Neto kapitalni dobiti (gubici)	-	-
Usklađivanje i korekcije rashoda u poreskom bilansu	-	-
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu	-	-
Oporeziva dobit/gubitak	-	-
Umanjenje za iznos gubitka iz ranijih godina	-	-
Kapitalni dobitak	-	-
Umanjenje za iznos kapitalnih gubitaka ranijih godina	-	-
Poreska osnovica		
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz predhodnih godina, do visine dobiti		
Umanjena poreska osnovica (Obrazac PB)		
Obračunati porez (15%)	-	-
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu poreskih podsticaja i oslobođanja	-	-
POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)	-	-
Odloženi poreski rashod perioda	-	469
Odloženi poreski prihod perioda	570	-

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vršiti se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (poreski kredit).

Po obračunu u Poreskom bilansu za 2020. godine utvrđen je gubitak u iznosu od 2.148 hiljada RSD.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Odloženi poreski rashodi, odnose se na oporezivu privremenu razliku u vrednosti neotpisane knjigovodstvene vrednosti imovine i neotpisane vrednosti imovine za Poreske svrhe. Na osnovu obračuna za 2020. god. ta razlika iznosi 53.850 hiljada RSD. U 2020. godine izvršeno je umanjenje ovih obaveza za 570 hiljada RSD.

7. BILANS STANJA

7.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

Nabavna vrednost	Zemljište	Gradjevinski objekti	Oprema	Osnovna sredstva u pripremi sa avansima	Investicione nekretnine	UKUPNO	Nematerijalna ulaganja
	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)
Stanje na početku godine	-	877.553	711.744	528.305	2.581	2.120.183	12.915
- Nabavke	-	-	-	123.905	-	123.905	-
- Aktiviranje	-	-	2.181	-	-	2.181	-
- Rash. i otudj	-	-	(1.770)	-	-	(1.770)	-
Stanje na kraju godine	-	877.553	712.155	652.210	2.581	2.244.499	12.915

Ispravka vrednosti	Zemljište	Gradjevinski objekti	Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Investicione nekretnine	UKUPNO	Nematerijalna ulaganja
	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)
Stanje na početku godine	-	597.282	444.896	-	-	1.042.178	-
- Amortizacija 2020. g.	-	5.157	13.226	-	-	18.383	-
- Rash. i otudj.	-	-	(1.737)	-	-	(1.738)	-
Stanje na kraju godine	-	602.439	456.385	-	-	1.058.824	-

Neotpisana vrednost 31.12.19.	-	280.271	266.848	528.305	2.581	1.078.005	12.915
Neotpisana vrednost 31.12.20.	-	275.114	255.770	652.210	2.581	1.185.675	12.915

Na dan 31.12.2020. godine za dugoročni kredit uzet od "JUBMES BANKE" sada "ALTA BANKE" u iznosu od Din. 45.000 hiljada, upisan je Hipoteka I reda na objektu br. 10, površine u osnovi 1.114 m², spratnosti p+3, koji je u vlasništvu DIB-a Bujanovac, upisanog u List nepokretnosti br. 40 K.O. Bujanovac, a koji se nalazi na Katastarskoj parceli 4446/1.

"Sremska Mlekara" d.o.o. Beograd, (matično preduzeće DIB-a Bujanovac) je sa dobavljačem opreme "COMAS" iz Italije, zaključila Ugovor o kuporodaji br. 1202/2019 od 12.02.2019. god. za nabavku opreme za proizvodnju Novog duvanskog proizvoda, na iznos od 3,2 miliona EUR-a.

Za ispunjenje jednog dela Ugovornih obaveza, "Sremska Mlekara" d.o.o. Beograd, (matično preduzeće DIB-a Bujanovac) je sa "Jubmes bankom" a.d. Beograd, zaključilo Ugovor o dugoročnom kreditu za kupovinu opreme br. 1045/2019 od 20.02.2019. god. na iznos od 2,8

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

miliuona EUR-a, koji je banka na ime avansa uplatila dobavljaču opreme "COMAS" iz Italije.

Kako je sama nabavka opreme planirana za instalaciju u pogonu DIB-a u Bujnaovcu, radi nesmetanog uvoza i carinjenja u Srbiji, zaključen je Ugovor o ustupanju Ugovora o kupoprodaji br. 1541 od 18.09.2019. god. između ustupioca "Sremske Mlekare" d.o.o. Beograd, prijemnika "DIB" Bujanovac i dobavljača opreme "COMAS" iz Italije. Sva oprema je stigla i instalirana je u pogonu DIB-a Bujanovac.

Za finansiranje opreme po dugoročni kreditu koji je "Sremska Mlekara" d.o.o. Beograd, zaključila sa "Jubmes bankom" a.d. Beograd na iznos od 2,8 miliona EUR, "DIB" Bujanovac je "Jubmes banci" a.d. Beograd po navedenom kreditu dao Jemstvo za ispunjenje ugovornih obaveza korisnika kredita "Sremske Mlekare" d.o.o. Beograd (kao svom matičnom preduzeću) i Zalogu na instaliranoj opremi.

U vezi sa pomenutim, a obzirom da je sva ugovorena oprema instalirana u pogonu DIB-a Bujanovac i upisana u poslovne knjige DIB-a Bujanovac kao kupca, sa matičnim preduzećem "Sremska Mlekara" d.o.o. Beograd, zaključen je Ugovor o regulisanju međusobnih obaveza br. 1541/1 od 01.10.2019. god., kojim je "DIB" Bujanovac prihvatio sve obaveze na ime uzetog dugoročnog kredita. Time je u poslovnim knjigama DIB-a Bujanovac, na osnovu Knjižnih zaduženja stvorena obaveza prema matičnom preduzeću "Sremska Mlekara" d.o.o. na ime odobrene glavnice za uzeti kredit na iznos od 2,8 miliona EUR, kao i na ime svih pripadajućih kamata koje će dospeti do momenta početka otplate kredita.

Na dan 31.12.2020. god. usaglašeno je stanje međusobnih obaveza, dok se za navedene kredite čeka Anex Ugovora od "ALTA BANKE" po odluci NBS, kojim je odobren reprogram glavnice i kamata po navedenim ugovorima.

7.2. INVESTICIONE NEKRETNINE

Nabavna vrednost	Gradjevinski objekti			UKUPNO	
	(Din. 000)			(Din. 000)	
Stanje na početku godine	2.581	-	-	2.581	-
- Amortizacija	-	-	-	-	-
- Otudjenja	-	-	-	-	-
Stanje na kraju godine	2.581	-	-	2.581	-

Ispravka vrednosti

Stanje na početku godine	-	-	-	-	-
- Amortizacija 2018. god.	-	-	-	-	-
- Procena na dan 31.12.	-	-	-	-	-
Stanje na kraju godine	-	-	-	-	-

Neotpisana vrednost 31.12.18.	2.581	-	-	2.581	-
Neotpisana vrednost 31.12.19.	2.581	-	-	2.581	-

Investicione nekretnine predstavljaju objekat u vlasništvu DIB-a, koji se nalazi na katastarskoj parceli 6247, upisan i List nepokretnosti br. 1526 za K.O. Veliki Trnovac. Objekat je izdat u zakup, po osnovu čega su i stvoreni Prihodi od zakupnina.

Investicione nekretnine, evidentiraju se u knjigovodstvu DIB-a po fer vrednosti. U 2020. god. nije vršena procena jer, po mišljenju rukovodstva iskazana knjigovodstvena vrednost ne odstupa od tržišne vrednosti.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

7.3. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali dugoročni finansijski plasmani</i>		
Dugoročni krediti za otplatu stanova	250	310
Ukupno	250	310

Dugoročni plasmani odnose se na potraživanja za prodane stanove zaposlenima shodno Ugovoru. Iznos potraživanja se uskladjuje šestomesečno i redovno se naplaćuje od zaposlenih.

7.4. ODLOŽENE PORESKA SREDSTVA I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze u iznosu od RSD 53.737 hiljada, obuhvataju iznose poreza na dobit koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložena poreska sredstva i obaveze po godinama :

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Odložena poreska sredstva	683	683
Odložene poreske obaveze	53.850	54.420
Neto odložene poreske obaveze	(53.167)	(53.737)

7.5. ZALIHE

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Materijal	16.836	17.390
Rezervni delovi	6.306	2.300
Alat i sitan inventar	122	234
Svega	23.264	19.924
Gotovi proizvodi	37.985	51.562
Roba	7	13
Plaćni avansi za zalihe i usluge	1.761	2.863
Svega	39.753	54.438
Ukupno	63.017	74.362

U 2020. god. Centralna popisna komisija usvojila je Izveštaj o popisu. Nije bilo nikakvog otpisa materijala. Popisane zalihe na dan 31.12.2020. godine u potpunosti odgovaraju stvarnom stanju. Iste obezbeđuju nesmetan proizvodni proces.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

7.6. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJA

Potraživanja po osnovu prodaje odnose se na potraživanja od kupaca:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Kupci u zemlji	14.515	10.750
Minus ispravka vrednosi potraživanja od kupaca u zemlji	(1.081)	(1.059)
Svega	13.434	9.691
Kupci u inostranstvu	4.014	5.449
Minus – Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca u inostr.	(2.027)	(2.027)
Svega	1.987	3.422
Ukupno	15.421	13.113

Za potraživanja od kupaca u zemlji iz ranijih godina, za koje postoji neizvesnost naplate, na predlog popisne komisije, izvršena je ispravka vrednosti potraživanja od kupaca u zemlji, vrednosti 22 hiljade RSD.

Geografski raspored kupaca po prometu je sledeći:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Kupci u zemlji</i>		
Beograd	22.400	12.579
Uža Srbija	66.156	62.267
Minus: Ispravka vrednosti	-	-
Svega	88.556	74.846
<i>Kupci u inostranstvu</i>		
Bivše Jugoslovenske republike	5.703	-
Evropa	84.381	108.469
Azija	22.346	22.897
Minus: Ispravka vrednosti	-	(5.762)
Svega	112.430	125.604
Ukupno	200.986	200.450

Od stanja potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu na dan 31.12.20120. godine u iznosu od RSD 15.421 hiljada, usaglašeno je 99 % potraživanja, a na osnovu potvrđenih IOS-a i zapisnika.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

7.7. DRUGA POTRAŽIVANJA

Druga potraživanja obuhvataju:

	2019.	2018.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Potraživanja od zaposlenih	53	72
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	521	520
Ostala kratkoročna potraživanja	109	631
Potraživanja od osiguravajućih organizacija	1.401	-
Ukupno	2.084	1.223

Kratkoročni finansijski plasmani:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Kratkoročni plasmani i zajmovi u zemlji	2.500	2.500
Ukupno	2.500	2.500

7.8. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U dinarima:</i>		
Tekući (poslovni) računi	890	1.841
Blagajna	11	33
Svega	901	1.874
<i>U stranoj valuti:</i>		
Devizni računi	17	5.830
Svega	17	5.830
Ukupno	918	7.704

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

7.9. POREZ NA DODATU VREDNOST

Porez na dodatu vrednost odnosi se na :

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi (osim plaćenih avansa)	-	-
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po posebnoj stopi (osim plaćenih avansa)	-	-
Porez na dodatu vrednost plaćen pri uvozu dobara po opštoj stopi	-	43
Potraživanja za više plaćen porez na dodatu vrednost	15.514	4.398
Ukupno	15.514	4.441

7.10. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANICENJA

Aktivna vremenska razgraničenja čine:

	2019.	2018.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	1.602	1.393
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	-	-
Ukupno	1.602	1.393

Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza, odnose se na premiju osiguranja imovine preduzeća za 2021. godinu.

7.11. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala :

		2020.	2019.
	%	RSD hiljada	RSD hiljada
Akcijski kapital			
- obične akcije	100	199.517	81.432
Ostali osnovni kapital		2.585	2.585
Ukupno	100	202.102	84.017

Preduzeće je Odlukom Skupštine Društva, usaglasilo stanje Osnovnog kapitala iskazanog u Poslovnim knjigama Društva i stanja kapitala iskazanog u APR-u i CHOV-u.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Akcionari Društva su :

			2020.	2019.
	Vrsta akcija	%	RSD hiljada	RSD hiljada
	Obične akcije			
Radnici, građani – slobodan upis	1.488	1,78992	3.571	3.571
Sremska mlekara doo, S. Mitrovica	81.644	98,21008	195.946	195.946
Ukupno	83.132	100	199.517	199.517

Do promena vlasništva u kapitalu DIB-a Bujanovac u 2017. godine došlo je usled izvršene privatizacije od strane "Sremske mlekare" d.o.o. Sremska Mitrovica.

Komisija za kontrolu ispunjenja Ugovornih obaveza iz Ugovora o prodaji kapitala DIB-a Bujanovac, je dana 06.09.2019. god. donela Odluku br. 06-00-228/2019-05-312/05-0909, kojim je konstatovala da je Kupac kapitala "Sremska Mlekara" d.o.o. iz Sremske Mitrovice, ispunila sve ugovorene obaveze iz Ugovora o prodaji kapitala DIB-a, te da Ministarstvo privrede nema daljih zakonskih i ugovornih nadležnosti za kontrolu ispunjenja ugovora.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i u toku poslovanja emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija. U toku 2019. god. a u cilju ispunjenja Ugovornih obaveza iz Ugovora o prodaji kapitala DIB-a Bujanovac, izvršene su 2 emisije akcija i to :

- Dana 21.05.2019. god. Rešenjem "Beogradske berze" a.d. Beograd br. 01/1 3164/19, a na osnovu Odluke Skupštine akcionara o emisiji akcija u cilju ispunjenja Ugovornih obaveza iz Ugovora o prodaji kapitala DIB-a Bujanovac, emitovana je II emisija akcija u količini od **25.037** akcija, nominalne vrednosti RSD 2.400,00 po akciji, ukupne vrednosti emisije RSD **60.088.800,00**.
- Dana 04.09.2019. god. Rešenjem "Beogradske berze" a.d. Beograd br. 01/1 5571/19, a na osnovu Odluke Skupštine akcionara o emisiji akcija u cilju ispunjenja Ugovornih obaveza iz Ugovora o prodaji kapitala DIB-a Bujanovac, emitovana je III emisija akcija u količini od **24.165** akcija, nominalne vrednosti RSD 2.400,00 po akciji, ukupne vrednosti emisije RSD **57.996.000,00**.

U vezi tačke 1. o uključivanju akcija na slobodno berzansko tržište, do 31.12.2019. godine bila je Ponuda za preuzimanje akcija od strane kupca kapitala, koji je tom prilikom otkupio 12.722 akcije, odnosno 37,4948 % kapitala DIB-a, izvršene su dve emisije akcija u skladu sa Ugovorom o prodaji kapitala DIB-a i od malih akcionara posredstvom Berze otkupljeno 64 akcija.

Nominalna vrednost jedne akcije je 2.400,00 din/akcija.

Osnovna zarada (gubitak) po akciji

	2020.	2019.
	RSD	RSD
Dobit (gubitak) po akciji koja pripada akcionarima Društva	(58,08)	168,46
	(58,08)	168,46

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

7.12. REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi :

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Statutarne i druge rezerve	2.361	1.661
Ukupno	2.361	1.661

Odlukom Skupštine Društva, deo Neto dobitka iz 2019. godine u iznosu od 5 % u skladu sa Statutom A.D. "DIB"-a Bujanovac, raspodeljen je u Statutarne rezerve.

7.13. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	226.500	226.500
Ukupno	226.500	226.500

U 2020. god. nije bilo promena na Revalorizacionim rezervama.

7.14. NEREALIZOVANI DOBICI/(GUBICI) PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Aktuarski dobiti i gubici po osnovu planova definisanih primanja	10.858	6.157
Ukupno	10.858	6.157

7.15. NERASPOREĐENA DOBIT/GUBITAK

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	161.294	147.989
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	-	14.005
Ukupan dobitak	161.294	161.994
Gubitak ranijih godina	-	-
Gubitak tekuće godine	4.828	-
Ukupan gubitak	4.828	-

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Pokriće gubitka iz poslovanja 2020. god. vršiće se odlukom Skupštine Društva, na redovnoj sednici.

U 2020. god. Odlukom skupštine Društva o raspodeli dobiti iz 2019. god. nerasporedjena dobit uvećana je za RSD 13.305 hiljada.

U Poreskom bilansu za 2020. god. utvrđen je gubitak u iznosu od RSD 2.148 hiljada, te samim tim nema obaveze Poreza na dobit.

7.16. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada :

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju :

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	9.417	9.477
Ukupno	9.417	9.477

U skladu sa MRS-19, tačka 3l Napomena, izvršeno je rezervisanje za Otpremnine za buduće obračunske periode.

Na osnovu demografskih pretpostavki i zvaničnih statističkih podataka za Republiku Srbiju, u skladu sa važećim Kolektivnim ugovorom i Finansijskim pretpostavkama, a na osnovu broja radnika, starosne strukture i godine staža, urađen je obračun, na osnovu koga su:

- Rezervisanja za otpremnine, povećana su za RSD 1.309 hiljada i ona na dan 31.12.2020. godine iznose RSD 9.417 hiljada,
- Rezevisanja za Jubilarne nagrade, ukinuta su shodno Kolektivnom ugovoru iz 2020. god. vrednosti RSD 1.370 hiljada.

7.17. DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročna obaveze obuhvataju :

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	-	-
Obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade, u skladu sa Uredbom Vlade RS	4.868	-
Obaveze po osnovu dugoročnog kredita od JUBMES BANKE	-	-
Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	383.324	320.817
Ukupno	388.192	320.817

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Obaveza prema matičnom preduzeću "Sremska Mlekara" d.o.o. Beograd, odnosi se na dugoročnu obavezu, koja je regulisana Ugovorom o regulisanju medjusobnih obaveza izmedju a.d. "DIB"-a Bujanovac i "Sremske Mlekare" d.o.o. Beograd, a radi se o dugoročnom kreditu za investiranje u opremu za proizvodnju rezane duvanske folije.

Obaveze za porez i doprinose na zarade, odnosi se na reprogram obaveza po ovom osnovu, u skladu sa uredbom Vlade RS o fiskalnim pogodnostima, kao mera podrške u prevazilaženju poteškoća u poslovanju izazvanih pandemijom virusa COVID-19.

7.18. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju :

			2020.	2019.
	Oznaka valute	Kamat na stopa	RSD hiljada	RSD hiljada
Kratkoročne kredite i zajmovi u zemlji				
"Alta banka" a.d. Beograd	RSD	5,50 %	11.154	18.593
Obeveze za preuzete obaveze po kreditu	RSD	-	50.650	8.442
Kratkoročne pozajmice	RSD	-	25.018	69.307
Ukupno			86.822	96.342

Zaključno sa 31.12.2020. god. a.d. "DIB" Bujanovac, ima sledeće obaveze po ovom osnovu i to :

- Preostalu obavezu za dugoročni kredit uzet od "Alta banke" a.d. Beograd, u iznosu od RSD 45.000 hiljada, sa godišnjom kamatnom stopom od 5,5 % i sa rokom dospeća 09.2020. godine. Na osnovu odluke NBS i Ponude banke za reprogram koji je prihvaćen od strane DIB-a Bujanovac, usaglašeno stanje ove obaveze na dan 31.12.2020. god. iznosi RSD 11.154 hiljada.
- Za preuzete obaveze po kreditu za nabavku opreme, a na osnovu Ugovora o regulisanju medjusobnih obaveza zaključen sa matičnim preduzećem "Sremska Mlekara" d.o.o. Beograd, iskazana je obaveza na osnovu troškova kredita i kamate do 31.12.2020. god.
- Kratkoročna pozajmica u iznosu od RSD 25.018 hiljada, odnosi se na pozajmice uzete od privrednih društva, za održavanje tekuće likvidnosti.

7.19. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze prema dobavljačima :

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
U zemlji		
Matična i zavisna pravna lica	8.665	6.546
Dobavljači u zemlji	49.173	25.720
Svega	57.838	32.266

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

<i>U inostranstvu</i>		
Dobavljači u inostranstvu	112.866	91.746
Svega	112.866	91,746
Ukupno	170.704	124.012

Stanje obaveza prema Matičnom pravnom licu i dobavljačima u zemlji i inostranstvu usaglašeno je preko 95%, tako da nema sumnjivih niti spornih obaveza prema dobavljačima.

Geografski raspored dobavljača po prometu je sledeći:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Dobavljači u zemlji</i>		
Beograd	73.593	159.356
Vojvodina	11.084	23.916
Uža Srbija	64.962	142,885
Svega	149.639	326.157
<i>Dobavljači u inostranstvu</i>		
Bivše jugoslovenske republike	71.575	27
Evropa	43.656	6.997
Azija	-	512.060
Svega	115.231	519.084
Ukupno	264.870	845.241

7.20. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

<i>Obaveze iz specifičnih poslova</i>	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Obaveze za zarade i naknade zarada (bruto)</i>		
Obaveze za bruto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	93	93
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	6.308	59
Svega	6.401	152

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

Druge obaveze		
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	316	85
Obaveze za dividende	150	150
Obaveze prema članovima Nadzornog odbora	1.520	1.520
Ostale obaveze	40	40
Svega	2.026	1.795
Ukupno	8.427	1.947

7.21. OBAVEZE ZA PDV PO IZDATIM FAKTURAMA

Obaveze za PDV obuhvataju :

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za PDV po izdatim fakturama	-	-
Ukupno	-	-

Obzirom na strukturu ostvarenih prihoda a.d. "DIB" Bujanovac je u 2020. god. ima status Pretežnog izvoznika, koji će zadržati i u 2021. god. Kao mesečni obveznik PDV-a, uglavnom ima potražni PDV koji redovno naplaćuje u skladu sa Zakonom.

7.22. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine obuhvataju :

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	3.523	2.303
Ukupno	3.523	2.303

7.23. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja čine:

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Unapred obračunati troškovi	3.073	1.314
Ukupno	3.073	1.314

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

7.24. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	2020.	2019.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Upisana hipoteka I (Procenjeni iznos objekata kao obezbedjenje za uzeti kredit)	470.321	471.096
Ukupno	470.321	471.096

Za uzeti Dugoročni kredit od "Jubmes banke" a.d. Beograd, upisana je hipoteka kao obezbedjenje na objektu br. 10, upisanih u list nepokretnosti br. 40 za KO Bujanovac. Procenjena vrednost objekta na kome je upisana Hipoteka je RSD 141.061 hiljada.

Za dato Jemstvo po Ugovoru o regulisanju medjusobnih obaveza, zaključenog izmedju "Sremske Mlekare" d.o.o. i DIB-a Bujanovac, a po osnovu odobrenog kredita u iznosu od EUR 2.800 hiljada, upisana je Zaloga na pokretnim stvarima – opremi, koja je instalirana u pogonima DIB-a Bujanovac, vrednosti RSD 329.260 hiljada.

8. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Pandemija CORONA virusa koja je globalno zahvatila čitav svet, itekako je u 2020. god. Imala uticaja na poslovanje Društva. Rezultat toga je i nastali gubitak. Društvo je iskoristilo pomoći Vlade RS u vidu direktnih davanja, kao i odlaganja plaćanja poreza i doprinosa na zarade u skladu sa Uredbom. Za kredite od banaka iskorišćen je mogućnost moratorijuma koji je važio u 2020. god.

Nakon bilansa stanja, odlukom NBS Društvo je apliciralo za novi moratorijum na plaćanje svojih obaveza bankama. U trenutku predaje FI za 2020. god. još nije potpisan najavljeni Anex ugovora sa "ALTA bankom", tako da je u Bilansima iskazana obaveza shodno minimumu koji je ponudila banka, shodno odluci NBS.

Posle godinu dana pauze, inženjeri dobavljača opreme COMAS iz Italije, nastavili su svoje radove na dovršavanju montaže novog pogona, koji je trebao da se pusti u martu mesecu prošle godine. Društvo očekuje, da će do sredine godine novi pogon biti pušten u rad. U međuvremenu, nakon predaje FI Društvo je preduzelo sve aktivnosti na uskladjivanju novog proizvodnog programa sa "Zakona o duvanu". Najavljene su kontrole Ministarstva poljoprivrede i Uprave za duvan, u cilju provere ispunjenosti uslova iz Zakona i Pravilnika o preradi duvana.

U ovom trenutku rukovodstvo Društva ne može precizno odrediti eventualne negativne efekte i uticaj na finansijski rezultat za 2021. godinu, ukoliko globalna kriza i dalje bude na snazi i otežava sveukupno poslovanje. Uprkos svemu tome, stav rukovodstva je da mogućnost nastavka poslovanja Društva na principu stalnosti poslovanja neće biti dovedena u pitanje. Navedene činjenice ne zahtevaju korekciju finansijskih izveštaja za period 01.01.2020. – 31.12.2020. godine.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

9. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u funkcionalnu valutu su bili sledeći :

	31.12.2020.	31.12.2019.
	RSD	RSD
EUR	117,5802	117,5928
USD	95,6637	104,9186
CHF	108,4388	108,4004
GBP	130,3984	137,5998

10. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U 2020. godini je bilo transakcija sa povezanim licem „Sremska mlekar“ d.o.o. Sremska Mitrovica po osnovu uzetih pozajmica. Ukupne pozajmice koje su uzete u 2020. godini su RSD 44.700 hiljada, od koji je vraćeno RSD 1.650 hiljada. Stanje je usaglašeno na dan 31.12.2019. god. i iznosi RSD 104.750 hiljada.

Naziv društva/ osobe	Delatno st	Uloga osobe odnosno društva u našem društvu	Obaveze	Potraživanja	Prihodi	Rashodi
			na 31.12.2020. prema našem društvu		01.01 - 31.12.2020. sa našim društvom	
"Sremska Mlekar" d.o.o. Beograd Matični broj : 08013977	Prerada mleka i proizvod nja sireva	Matično preduzeće, vlasnik 98,2 % kapitala DIB-a		104.750.000,00 329.224.560,00 8.664.967,37		
Hotel "Karaburma" Beograd Matični broj : 07036256	Hoteli i sličan smeštaj	Zavisno preduzeće,	2.500.000,00			

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2020. godinu

11. STALNOST POSLOVANJA

Društvo je u 2020. godini poslovalo sa gubitkom od RSD 4.828 hiljada (2019. godine neto dobitak od RSD 14.005 hiljada). Osim toga, Društvo na dan 31. decembra 2020. godine ima nepovoljan odnos obrtnih sredstava (RSD 101.056 hiljada) i kratkoročnih obaveza (RSD 272.549 hiljada). Nedostatak obrtnih sredstava iznosi RSD 171.493 hiljada i posledica je velikih ulaganja u rekonstrukciju građevinskog objekta i nabavku opreme za proizvodnju duvanske folije, kao i za kupovinu opreme Duvanskog Kombinata, Podgorica u 2019 i 2020. godini.

I pored napred navedenog rukovodstvo Društva je uvereno, na osnovu procena koje je izvršilo, da ne postoje značajne neizvesnosti koje su u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, iz sedecih razloga :

- Posle godinu dana pauze, inženjeri dobavljača opreme COMAS iz Italije, nastavili su svoje radove na dovršavanju montaže novog pogona, koji je trebao da se pusti u martu mesecu prošle godine. Rukovodstvo Društva očekuje, da će do sredine godine novi pogon biti pušten u rad;

- U skladu sa odlukom NBS Društvo je apliciralo za novi moratorijum na plaćanje svojih obaveza bankama, čime bi značajan deo kratkoročnih finansijskih obaveza koje na Dan 31.12.2020. godine iznose RSD 86.822 hiljade mogao biti odložen za plaćanje;

- Deo kratkoročnih obaveza od RSD 64.970 hiljada odnosi se na ino dobavljača Nitlemex Euro sa kojim postoji dogovor da se obaveza izmiri nakon puštanja u rad nove linije za proizvodnju rezane duvanske folije i to isporukom gotovih proizvoda;

- Rukovodstvo Društva je kod Fonda za razvoj Republike Srbije apliciralo za dugoročni kredit u iznosu od RSD 75.000 hiljada

Rukovodstvo procenjuje da je Društvo sposobno da nastavi da posluje na neodredjeni vremenski period, saglasno sa načelom stalnosti.

U Bujanovcu,
01.04.2021. god.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Fin.dir. Nebojša M. Stošić

A.D. "DIB" Bujanovac
Zakonski zastupnik

Gen.dir. Nabojša Janković